

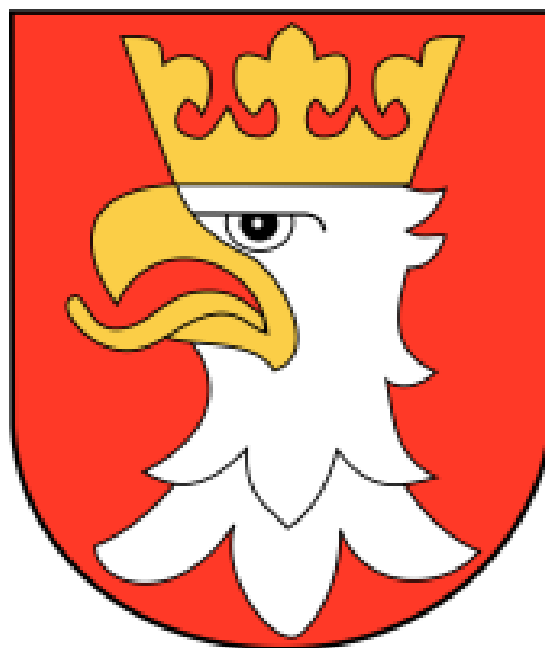

Załącznik

Do Uchwały Nr XV/105/2015

Rady Powiatu w Krakowie

z dnia 30.12.2015 r.

**Program Promocji Zatrudnienia
oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy
w Powiecie Krakowskim
na lata 2016-2020**

Grudzień 2015 r.

Spis treści

I. Wprowadzenie	3
II. Podstawy prawne tworzenia Programu.....	5
III. Odniesienie do Powiatowego Programu Promocji Zatrudnienia i Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy Powiatu Krakowskiego na lata 2007-2013.....	7
IV. Diagnoza sytuacji na rynku pracy w Powiecie Krakowskim - najważniejsze wnioski.....	9
V. Problemy rynku pracy w Powiecie Krakowskim	14
VI. Założenia Programu Promocji Zatrudnienia oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy w Powiecie Krakowskim na lata 2016-2020.....	15
Adresaci programu	15
Realizatorzy i partnerzy Programu	16
Miejsce realizacji Programu	17
Czas realizacji Programu	17
VII. Priorytety i cele	17
Harmonogram wdrażania	22
VIII. Monitoring i ewaluacja.....	23
Wdrażanie Programu	23
Monitoring Programu	23
IX. Finansowanie Programu	24
X. Spis tabel	25

I. Wprowadzenie

Powiat wykonuje określone ustawami zadania publiczne o charakterze ponadgminnym w zakresie przeciwdziałania bezrobociu oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy. Zadania publiczne w zakresie promocji zatrudnienia i przeciwdziałania bezrobociu oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy, realizowane są na poziomie lokalnym przez samorząd powiatowy¹, w szczególności przez powiatowe urzędy pracy wchodzące w skład powiatowej administracji zespolonej.

Uchwalona w 2014 roku nowelizacja Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy² wprowadziła szereg istotnych zmian dla adresatów tych przepisów. Są one wynikiem zmian społeczno-gospodarczych oraz konieczności dostosowania istniejących instrumentów rynku pracy kierowanych do osób pozostających bez pracy. Celem zmiany ustawy było skierowanie polityki rynku pracy na wzrost zatrudnienia oraz niedopasowanie strukturalne, głównie pod kątem kwalifikacji i kompetencji osób bezrobotnych. Konieczne stało się podjęcie działań mających na celu przywracanie umiejętności osób bezrobotnych do trwałego włączania się do rynku pracy oraz poprawa działań urzędów pracy i standardów obsługi klientów urzędów pracy, a także zwiększenia wskaźników zatrudnienia, dzięki wprowadzeniu nowych form organizacji pracy. Ważnym rozwiązaniem jest otwarcie się urzędów na współpracę z szeroko rozumianymi instytucjami rynku pracy, do których - zgodnie z Ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy – zalicza się publiczne służby zatrudnienia, Ochotnicze Hufce Pracy, agencje zatrudnienia, instytucje szkoleniowe, instytucje dialogu społecznego oraz instytucje partnerstwa lokalnego³.

Szczególną uwagę zwrócono na zwiększenie elastyczności działania urzędów pracy, poprzez dostosowanie ich działań do potrzeb konkretnego bezrobotnego i pracodawcy. W tym celu wprowadzono tzw. profilowanie pomocy dla bezrobotnych, jako instrumentu zapobiegającego długotrwałemu bezrobociu⁴. Osoby zarejestrowane w urzędzie pracy podzielono na trzy grupy ze względu na dwa kryteria, tj. oddalenie od rynku pracy i gotowość do powrotu na rynek pracy:

- Osoby aktywne, gotowe od razu do podjęcia zatrudnienia (profil pomocy I),
- Osoby wymagające intensywnego wsparcia ze strony urzędu w celu znalezienia zatrudnienia (profil pomocy II),
- Osoby oddalone od rynku pracy, tj. wymagające szczególnego wsparcia ze strony urzędu i innych instytucji rynku pracy (profil pomocy III).

¹ Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym, Art. 4 Ust.1 (Dz.U. 1998 Nr 91 poz. 578, z póź. zm.)

² Dz. U. z 2013, poz. 674 z późn. zm.

³ Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2013, poz. 674 z późn. zm.), Art. 6. Ust. 1.

⁴ Profilowanie pomocy dla osób bezrobotnych oznacza ustalenie właściwego ze względu na potrzeby osoby bezrobotnej zakresu formy/form pomocy określonych w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, którymi może objąć go urząd pracy w ramach realizacji tzw. Indywidualnego Planu Działania.

Podział na grupy stosuje się po to, aby, dzięki wczesnej interwencji i identyfikacji osób najbardziej narażonych na długotrwałe bezrobocie, dobrać najbardziej efektywne formy wsparcia dla tych osób.

Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wprowadziła nowe formy wsparcia dla osób poszukujących zatrudnienia, w tym m.in. trójstronne umowy szkoleniowe zawierane pomiędzy urzędem pracy (Starostą, który reprezentuje publiczne służby zatrudnienia) a pracodawcą i firmą szkoleniową, granty na telepracę, świadczenia aktywizacyjne, pożyczki na utworzenie stanowiska pracy lub podjęcie działalności gospodarczej, a także nowe instrumenty wsparcia, akcentujące samodzielność, odpowiedzialność i zaangażowanie osoby bezrobotnej w poszukiwaniu zatrudnienia (bony stażowe, szkoleniowe, zatrudnieniowe, bony na zasiedlenie, inne).

Aktualnie opracowany Program Promocji Zatrudnienia i Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy w Powiecie Krakowskim na lata 2016-2020 (zwany dalej: Programem) systematyzuje działania publicznych służb zatrudnienia oraz określa priorytety lokalnej polityki rynku pracy, służące przede wszystkim wzrostowi liczby trwałych miejsc pracy w Powiecie Krakowskim. Jednocześnie Program wpisuje się w realizację priorytetów i celów zawartych w dokumentach strategicznych na poziomie lokalnym (powiatowym) i regionalnym (województwa małopolskiego).

W wybranych elementach Program wykracza poza przyjętą perspektywę czasową 2020, co wynika z trzech zasadniczych przesłanek:

- horyzont rozliczenia środków pomocowych z budżetu Unii Europejskiej w perspektywie 2014-2020 jest przesunięta do roku 2022-2023, zgodnie z zasadą $n+3$ (duża część działań Programu będzie finansowana ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego dostępnych w obecnej perspektywie finansowania),
- konieczności przygotowania Powiatu do planowania i realizowania lokalnej polityki rynku pracy w oparciu przede wszystkim o własne środki finansowe po roku 2020,
- uwzględnienia dojrzewania kolejnego pokolenia wchodzącego w dorosłość po 2020 roku.

Program na najbliższe pięć lat sporządzony został w oparciu o analizę sytuacji na rynku pracy w Powiecie Krakowskim w ostatnich latach, z uwzględnieniem zapisów i wytycznych zawartych w strategicznych dokumentach odnoszących się do rynku pracy na szczeblu krajowym, wojewódzkim i lokalnym. Program jest także zgodny z priorytetami, o których mowa w dokumentach programowych określających kształt europejskiej polityki wzrostu zatrudnienia i rozwoju zasobów ludzkich.

Program Promocji Zatrudnienia i Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy w Powiecie Krakowskim na lata 2016-2020 jest adresowany w szczególności do:

- mieszkańców Powiatu Krakowskiego, w tym zarówno osób niezatrudnionych (poszukujących pracy, zmieniających pracę, itd.), jak i osób pracujących zainteresowanych rozwojem zawodowym w różnych aspektach,
- pracodawców tworzących miejsca pracy,

- partnerów publicznych służb zatrudnienia zainteresowanych włączeniem się w realizację Programu.

Program Promocji Zatrudnienia oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy wyznacza kierunki działań na lata 2016-2020 i uwzględnia możliwości ich modyfikacji w trakcie realizacji Programu. Modyfikacja Programu może nastąpić ze względu na zmianę uwarunkowań zewnętrznych oraz pojawiające się problemy, które nie zostały zdiagnozowane podczas przygotowywania Programu. Oba warunki modyfikacji Programu, traktowane łącznie lub osobno, stanowią podstawę do weryfikowania jego założeń oraz wprowadzania zmian i dostosowywania tych zapisów do pojawiających się problemów rynku pracy w Powiecie Krakowskim.

Program składa się z ośmiu zasadniczych części. W części pierwszej zaprezentowane zostały podstawy prawne tworzenia Programu. W części drugiej znajduje się odniesienie do poprzedniego programu wdrażanego w okresie 2007-2013. Część trzecia zawiera najważniejsze wnioski z diagnozy sytuacji na rynku pracy w powiecie. W części czwartej przedstawiono problemy rynku pracy wynikające z przeprowadzonej diagnozy oraz analizy strategicznego otoczenia. Założenia Programu stanowią część piątą. Plan operacyjny obejmujący cele operacyjne i działania został przedstawiony w części szóstej dokumentu. Część siódma opisuje system monitorowania i ewaluacji Programu, a część ósma poświęcona została aspektom finansowym.

II. Podstawy prawne tworzenia Programu

Rola i zakres Programu promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy dla Powiatu Krakowskiego na lata 2016-2020 wynikają z zadań, jakie w zakresie polityki rynku pracy wyznacza samorządowi szczebla powiatowego Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy⁵. Zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 1 Ustawy do zadań samorządu powiatu należy opracowanie i realizacja programu promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy, stanowiącego część **powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych**.

Przyjęte w niniejszym dokumencie priorytety, cele oraz działania są zgodne z dokumentami programowymi oraz strategicznymi na poziomie unijnym, krajowym, regionalnym i lokalnym. W szczególności zaś z następującymi dokumentami:

Na poziomie Unii Europejskiej:

- Strategia „Europa 2020 - Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu”. Dokument koncentruje działania na trzech priorytetach. Są to:

⁵ Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy; Dz. U. z 2013, poz. 674 z późn. zm.

- rozwój inteligentny – rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji,
 - rozwój zrównoważony – wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej,
 - rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu – wspieranie gospodarki charakteryzującej się wysokim poziomem zatrudnienia i zapewniającej spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną,
- Projekt przewodni: „Młodzież w drodze” - celem projektu jest poprawa wyników i podniesienie atrakcyjności europejskiego szkolnictwa wyższego na arenie międzynarodowej oraz podniesienie jakości wszystkich poziomów kształcenia i szkolenia w UE, łącząc doskonałość z ideą sprawiedliwości, poprzez wspieranie mobilności studentów i stażystów oraz poprawę sytuacji młodzieży na rynku pracy,
- Projekt przewodni: „Program na rzecz nowych umiejętności i zatrudnienia” - celem projektu jest stworzenie warunków do unowocześnienia rynków pracy w związku z rosnącym poziomem bezrobocia oraz zapewnienie trwałości wdrażanych modeli społecznych,
- Projekt przewodni: „Europejski program walki z ubóstwem” – celem projektu jest zwiększenie świadomości i uznanie praw podstawowych osób ubogich i wykluczonych społecznie, dając im szansę godnego życia i aktywnego uczestniczenia w życiu społecznym.

Na poziomie krajowym:

- Krajowy Program Reform (KPR) na rzecz realizacji Strategii „Europa 2020” – celem KPR jest budowa trwałych podstaw wzrostu gospodarczego, przy łączeniu celów unijnych z priorytetami krajowymi. KPR określa zasady realizacji polityk w okresie programowania 2014-2020 i porządkuje system dokumentów strategicznych na poziomie krajowym. W wyniku tego uporządkowania powstał system zarządzania strategicznego krajem, zawierający Długookresową Strategię Rozwoju, Średniookresową Strategię Rozwoju Kraju oraz 9 strategii zintegrowanych,
- Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego,
- Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego,
- Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój (POWER),
- Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej,
- Krajowy Plan Działań na rzecz Zatrudnienia na lata 2015-2017,
- Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020. Nowy wymiar aktywnej integracji,
- Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko (wspieranie tworzenia zielonych miejsc pracy).

Na poziomie regionalnym:

- Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego „Małopolska 2020 – Nieograniczone możliwości”, w szczególności:
- Obszar 1: Gospodarka wiedzy i aktywności,

- Obszar 6: Bezpieczeństwo ekologiczne, zdrowotne i społeczne,
- 10 Programów strategicznych, w tym szczególnie:
 - Program „Kapitał intelektualny i Rynek Pracy”,
 - Program „Włączenie społeczne”,
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego (RPO WM), w szczególności:
 - Oś priorytetowa 3. Przedsiębiorcza Małopolska,
 - Oś priorytetowa 6. Dziedzictwo regionalne,
 - Oś priorytetowa 8. Rynek pracy,
 - Oś priorytetowa 9. Region spójny społecznie,
 - Oś priorytetowa 10. Wiedza i kompetencje,
 - Oś priorytetowa 11. Rewitalizacja przestrzeni regionalnej,
 - Oś priorytetowa 12. Infrastruktura społeczna.

Na poziomie lokalnym:

- Strategia Rozwoju Powiatu Krakowskiego na lata 2013-2020, w szczególności:
 - Obszar 1: Gospodarka, edukacja i rynek pracy,
 - Obszar 5: Rozwój miast i terenów wiejskich,
 - Obszar 6: Bezpieczeństwo publiczne, ekologiczne i społeczne,
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Krakowskim na lata 2016-2020, w szczególności:
 - Priorytet 2 „Rynek Pracy”,
 - Priorytet 3 „Osoby starsze”:
 - Cel operacyjny III.2. Stwarzanie warunków do utrzymywania aktywności, w tym zawodowej przez osoby starsze,
 - Priorytet 4 „Osoby niepełnosprawne”:
 - Cel operacyjny IV.2. Utrzymywanie aktywności społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych.

III. Odniesienie do Powiatowego Programu Promocji Zatrudnienia i Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy Powiatu Krakowskiego na lata 2007-2013

Aktualnie opracowany Program na lata 2016-2020 wynika m.in. z ewaluacji działań podejmowanych przez Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego w ramach Powiatowego Programu Promocji Zatrudnienia i Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy Powiatu Krakowskiego na lata 2007-2013 (zwany dalej: Powiatowym Programem 2007-2013). Warto więc przytoczyć jego najważniejsze elementy i osiągnięcia.

Głównym celem Powiatowego Programu 2007-2013 była *eliminacja barier utrwalających bezrobocie długookresowe oraz próba podniesienia świadomości społecznej i prawnej bezrobotnych, poszukujących pracy i przedsiębiorców aby zapewnić pełne i równoprawne uczestnictwo mieszkańców powiatu w życiu społecznym, gospodarczym, cywilizacyjnym, a w konsekwencji lokalnym i globalnym*⁶.

Powiatowy Program 2007 – 2013 wdrażany był w ramach czterech głównych celów:

1. Ograniczenie obszaru wykluczenia społecznego,
2. Ograniczenie bezrobocia,
3. Uzyskanie znaczących postępów w zakresie jakości zatrudnienia,
4. Wzrost zatrudnienia.

Wdrażanie Powiatowego Programu 2007-2013 obejmowało szereg działań skierowanych do mieszkańców powiatu, pracodawców oraz partnerów urzędu pracy w obszarach obejmujących: zatrudnienie, integrację społeczną, adaptacyjność przedsiębiorstw, rozwój zasobów ludzkich na terenach wiejskich, budowę sprawnej i skutecznej administracji publicznej wszystkich szczebli oraz partnerskiego państwa, promocji postaw zdrowotnych wśród pracujących. Tabela 1 prezentuje liczbę osób objętych wsparciem w ramach poszczególnych zadań realizowanych w Powiatowym Programie 2007-2013. Łącznie poziom wsparcia oferowanego wyniósł ponad 60 tys. osobo/usług.

Tabela 1 Liczba osób objętych wsparciem w ramach Powiatowego Programu Promocji Zatrudnienia i Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy Powiatu Krakowskiego na lata 2007-2013

Zadania	Liczba osób objętych wsparciem Powiatowego Programu 2007-2013
Pośrednictwo pracy	13 700
Usługi EURES	2 450
Poradnictwo zawodowe	13 700
Informacja zawodowa	27 400
Aktywne poszukiwanie pracy	1 300
Organizacja szkoleń	2 000
Wzmacnianie solidarności i integracji społecznej	1 100
Rozwój przedsiębiorczości	820
Rozwój zasobów ludzkich	1 950
Zdolności i predyspozycje zawodowe	1 650
Inwestowanie w rozwój i kompetencje pracodawców Powiatu Krakowskiego	7 700

Źródło: Sprawozdanie z realizacji Powiatowego programu promocji zatrudnienia i aktywizacji lokalnego rynku pracy w Powiecie Krakowskim na lata 2007-2013, UPPK, Czerwiec 2014

Oprócz bezpośredniego wsparcia na rzecz mieszkańców powiatu, Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego w latach 2007-2013 podejmował szereg inicjatyw w zakresie promocji zatrudnienia, m.in. poprzez organizację cyklicznych spotkań, konferencji i seminariów,

⁶ Powiatowy Program Promocji Zatrudnienia i Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy Powiatu Krakowskiego na lata 2007-2013; UPPK, Październik 2007; Wstęp, str. 5

organizację Targów, Giełd oraz Bazarów Pracy dla klientów Urzędu, inicjowanie partnerstwa lokalnego, prowadzenie kampanii informacyjnej w trakcie Dni Otwartych UPPK, realizację programów informacyjno-edukacyjnych przy współpracy z regionalnymi mediami (Radiem Kraków, TVP Kraków, Gazetą Krakowską, Dziennikiem Polskim, itp.). Ponadto zainicjowano działalność: Centrum Aktywizacji Zawodowej, Centrum Aktywizacji i Treningu „Ekspres Praca”, Centrum Adaptacji Informatycznej, Biura Rozwoju Przedsiębiorczości, Biura Pomocy Publicznej dla Pracodawców, Biura Obsługi Niepełnosprawnych, wspierających obsługę rynku pracy.

Realizacja zadań Powiatowego Programu 2007-2013 pozwoliła w znacznym stopniu zaktywizować rynek pracy Powiatu Krakowskiego. Odpowiednio dobrane formy oraz instrumenty pomocy pomogły wielu osobom bezrobotnym zwiększyć swoje kwalifikacje zawodowe, a co za tym idzie szanse na lokalnym rynku pracy. Program silnie oddziaływał także na rozwój przedsiębiorczości. Sukces wieloletniego programu uzależniony był także od sprawnego wdrożenia modelu otwartego urzędu pracy jako krakowskiego modelu obsługi rynku pracy.

IV. Diagnoza sytuacji na rynku pracy w Powiecie Krakowskim - najważniejsze wnioski

Diagnoza sytuacji społecznej Powiatu Krakowskiego, w tym sytuacji na rynku pracy, została przeprowadzona w Etapie II procesu opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Krakowskiego na lata 2016-2020 w terminie 1.09-12.10.2015 r.⁷ Obejmowała ona m.in.:

- zebranie i analizę danych, tj. statystyk powiatu będących w dyspozycji Starostwa Powiatowego w Krakowie i jego jednostek organizacyjnych oraz gmin należących do Powiatu Krakowskiego, jak również statystyk ogólnych Głównego Urzędu Statystycznego i Wojewódzkiego Urzędu Statystycznego w Krakowie,
- przeprowadzenie badań ankietowych wśród mieszkańców powiatu na temat istotnych problemów społecznych
- przeprowadzenie paneli eksperckich z udziałem przedstawicieli PCPR, UPPK, Wydziałów: Edukacji oraz Organizacyjnego i Spraw Obywatelskich, dotyczących m.in. identyfikacji kluczowych problemów związanych z polityką społeczną na terenie Powiatu oraz możliwych rozwiązań w zakresie przeciwdziałania negatywnym zjawiskom społecznym.

Szczegółowa diagnoza sytuacji społecznej Powiatu Krakowskiego znajduje się w części I Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Krakowskiego

⁷ Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Krakowskim na lata 2016-2020. Część II – Plan strategiczny; Kraków, Listopad 2015; str.10

na lata 2016-2020⁸. Dodatkowo, podczas opracowywania założeń Programu, zorganizowany został panel ekspercki z Dyrekcją i Kierownictwem Urzędu Pracy Powiatu Krakowskiego, podczas którego m.in. analizowano szczegółowe problemy lokalnego rynku pracy w kontekście terytorialnym (Krakowski Obszar Metropolitalny, region, konurbacja krakowsko-śląska). Poniżej prezentujemy najważniejsze wnioski z przeprowadzonej diagnozy w odniesieniu do obszaru rynku pracy.

Diagnoza sytuacji na rynku pracy w Powiecie Krakowskim wskazuje na następujące elementy:

1. W 2014 r. Powiat Krakowski zamieszkiwało 268 517 osób, co stanowiło 7,97% mieszkańców województwa małopolskiego. Na przestrzeni ostatnich pięciu lat, tj. 2010-2014 obserwowano **wzrost liczby mieszkańców powiatu krakowskiego** (o 9,2 tys. mieszkańców), a **tempo wzrostu liczby mieszkańców** w analizowanym okresie - **plus 3,6%** - było wyższe niż dla całego województwa małopolskiego, które w tym okresie było ujemne i wynosiło minus 0,9%.
2. **Ponad 80% mieszkańców powiatu to ludność terenów wiejskich.** Najliczniejszymi pod względem liczby mieszkańców gminami w powiecie są: Skawina (16,06% mieszkańców całego powiatu), Krzeszowice (12,09%) i Zabierzów (9,43%), a do najmniej zaludnionych należą: Sułoszowa - 2,16%, Igołomia-Wawrzeńczyce - 2,87% i Iwanowice - 3,32% ogólnej liczby mieszkańców powiatu. W ostatnich pięciu latach **obserwuje się dodatnie ogólne saldo migracji (wewnętrznej i zagranicznej) w powiecie krakowskim**, co oznacza, że corocznie w powiecie więcej osób się osiedla niż wymeldowuje na stałe.
3. Struktura wiekowa ludności Powiatu Krakowskiego ulega zmianom: **zwiększa się odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym, tj. mężczyzn w wieku 65 lat i więcej oraz kobiet w wieku 60 lat i więcej.** Na koniec 2014 r. odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym wynosił 17% ludności powiatu i był o 13% wyższy w porównaniu z 2010 r. **Zmniejsza się odsetek osób w wieku przedprodukcyjnym, tj. w wieku 0-17 lat.** Odsetek dzieci i młodzieży obniżył się z 20,3% w 2010 r. do 19,8% w 2014 r.
4. **Proces starzenia się mieszkańców Powiatu Krakowskiego jest mniej zaawansowany niż mieszkańców całego województwa.** Świadczy o tym wskaźnik starzenia się ludności określający liczbę osób w wieku poprodukcyjnym przypadających na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym, który w 2014 r. wyniósł 86 osób, podczas gdy ten sam wskaźnik w województwie małopolskim ukształtował się na poziomie 95. Według prognoz demograficznych do 2030 r. odsetek mieszkańców powiatu w wieku przedprodukcyjnym osiągnie poziom 17%, a co piąty mieszkaniec powiatu będzie w wieku poprodukcyjnym (19,2%).

⁸ Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Krakowskim na lata 2016-2020. Część I – Diagnoza problemów społecznych; Kraków, Listopad 2015

5. Powiat Krakowski **charakteryzuje niższy – niż dla całego województwa małopolskiego - wskaźnik liczby podmiotów gospodarki narodowej w przeliczeniu na 10 tys. ludności** (w 2014 r. 1045 podmiotów, w województwie - 1059). **Ponad 96% wszystkich podmiotów gospodarczych stanowią firmy jednoosobowe i mikroprzedsiębiorstwa zatrudniające 0-9 pracowników. W strukturze przedsiębiorstw dominuje branża handlowa - prawie 28% wszystkich podmiotów działających w powiecie.** Dominacja tej branży w ogólnej liczbie funkcjonujących przedsiębiorstw w powiecie może przekładać się na niższy stopień innowacyjności gospodarki oraz niższą skłonność do generowania trwałych miejsc pracy.
6. **Najwięcej mieszkańców Powiatu Krakowskiego zatrudnionych jest w rolnictwie (30,4% wszystkich pracujących w 2013 r.).** Drugim pod względem liczebności zatrudnienia sektorem w powiecie jest przemysł i budownictwo – 26,6% ogółu zatrudnionych. W sektorze obejmującym takie branże, jak m.in. handel; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia, pracuje 22,5% zatrudnionych. Prawie co piąty mieszkaniec powiatu (19,4%) pracuje w sektorze usługowym.
7. Istotnym czynnikiem charakteryzującym bezrobocie w Powiecie Krakowskim jest jego dynamika, którą odzwierciedla **wysoki roczny napływ do rejestrowanego bezrobocia** (11 848 osób w 2014 roku) przy jednoczesnym wzrastającym odpływie z 12 849 osób w 2010 roku do 13 675 osób w 2014 roku. Na utrzymującą się tendencję wzrostu odpływu z rejestrowanego bezrobocia znaczący wpływ ma duża alokacja środków Funduszu Pracy oraz EFS przeznaczonych na aktywizację zawodową osób bezrobotnych oraz **znaczący wzrost liczby pozyskanych ofert pracy przypadających na jednego bezrobotnego** (z 0,64 w 2010 roku do 1,4 na koniec I półrocza 2015 roku) w I półroczu 2015 roku **pozyskano 6 555 ofert pracy.**
8. W 2014 roku łączna liczba bezrobotnych przypadających na jednego doradcę zawodowego wyniosła **1 810 osób**, jednocześnie w tym okresie na jednego pośrednika pracy przypadało 71 przedsiębiorców współpracujących z urzędem.
9. Wśród bezrobotnych mieszkańców Powiatu Krakowskiego **osoby w wieku największej mobilności zawodowej, tj. 18-44 lata, stanowiły 63% ogółu bezrobotnych** na koniec I półrocza 2015 r. **Największe trudności ze znalezieniem pracy mają osoby legitymujące się wykształceniem zawodowym – 53,4% wszystkich bezrobotnych** (w tym z wykształceniem zasadniczym zawodowym - 28,4%, a policealnym i średnim zawodowym - 25%; dane na koniec I półrocza 2015 r.). **37,19% populacji bezrobotnych w powiecie to osoby pozostające bez pracy przynajmniej 12 miesięcy, w tym co piąty bezrobotny (21,35%) nie pracuje od co najmniej 24 miesięcy.**
10. W latach 2010-2015 w statycznej strukturze **osób bezrobotnych dominowały osoby długotrwale bezrobotne.** Odsetek osób pozostających bez pracy przynajmniej 12 miesięcy w ogólnej liczbie bezrobotnych na **przestrzeni ostatnich pięciu lat wzrósł z 36,96% w 2010 r. do 37,2% na koniec I półrocza 2015 r.,** co może skutkować wykluczeniem z rynku pracy.

11. Analiza ewidencji rejestrowanego bezrobocia dowodzi, że utrwała się zjawisko wypierania ze stanowisk pracy osób o określonym poziomie kwalifikacji, przez osoby o wyższych kompetencjach.
12. Powiat Krakowski **odnotowuje spadkową tendencję liczby osób pozostających bez pracy, stopa bezrobocia w powiecie krakowskim spadła z 11,4% w 2010 r. do poziomu 7% na koniec czerwca 2015 r.** (w województwie małopolskim stopa bezrobocia wynosi 8,8%).
13. Wśród zarejestrowanych bezrobotnych z terenu powiatu na koniec I półrocza 2015 roku **6259 osób miało ustalony profil pomocy, z czego 33,57% stanowiły osoby najbardziej oddalone od rynku** (z ustalonym III profilem pomocy). Profilowanie pomocy obrazuje zjawisko wykluczenia nie tylko przez pryzmat długotrwałego bezrobocia.
14. **Rośnie liczba cudzoziemców podejmujących pracę na terenie Powiatu Krakowskiego.** W I półroczu 2015 r. liczba oświadczeń o zamiarze powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcom wyniosła 3653 (dla porównania w 2010 r. liczba oświadczeń była ponad 3,5-krotnie mniejsza i wносиła 1064)⁹. **Wzrasta także liczba wniosków o zezwolenie na pracę dla cudzoziemca, składanych przez pracodawców z terenu Powiatu Krakowskiego.** Obrazuje to liczba informacji wydanych przez Starostę Powiatu Krakowskiego o braku możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych pracodawcy w oparciu o rejestry osób bezrobotnych i poszukujących pracy lub o negatywnym wyniku rekrutacji organizowanej dla pracodawcy, która sporządzona jest z uwzględnieniem pierwszeństwa dostępu do rynku pracy dla obywateli polskich oraz cudzoziemców, o których mowa w art. 87 ust. 1 pkt 1-11 Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (procedura zwana testem rynku pracy)¹⁰. W I półroczu 2015 r. wydano takich informacji 289 i było to ponad dwukrotnie więcej niż liczba informacji wydanych w ciągu całego roku 2010 (143). Z kolei liczba informacji wydanych przez starostę, w przypadku gdy specyfika pracy wykonywanej przez cudzoziemca nie pozwala na wskazanie głównego miejsca jej wykonywania, w I półroczu 2015 r. wyniosła 1059 (w 2010 r. było to 269)¹¹.
15. **Niski wskaźnik przedsiębiorców współpracujących z urzędem** – zaledwie 2 411 podmiotów gospodarczych z terenu Powiatu Krakowskiego współpracowało z urzędem pracy (dane za okres 2012-2015 – opracowanie własne UPPK). Byli to głównie pracodawcy z działalności: handel detaliczny z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi, roboty budowlane specjalistyczne, edukacja, handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi, handel hurtowy z wyłączeniem pojazdów samochodowych, co ma znaczący wpływ na portfel ofert pracy jakimi dysponuje urząd.

⁹ Podstawa prawna: § 1 pkt 22 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 lipca 2011 r. w sprawie przypadków, w których powierzenie wykonywania pracy cudzoziemcowi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest dopuszczalne bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę; Dz. U. z 2011 r., Nr 155, poz. 919 z późn. zm.

¹⁰ Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy; Dz. U. z 2013, poz. 674 z późn. zm.

¹¹ Podstawa prawna: Art. 88c. Ust.1. pkt. 2, ppkt. 1a Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy; Dz. U. z 2013, poz. 674 z późn. zm.

16. **Zjawisko „bezrobocia rodzinnego”,** czyli sytuacji, w której dwóch lub więcej członków rodziny jest zarejestrowanych jako osoba bezrobotna, **w Powiecie Krakowskim należy do jednego z najniższych w województwie małopolskim.** Na koniec 2013 r.¹² „bezrobocie rodzinne” dotyczyło 19,2% zarejestrowanych bezrobotnych w powiecie. Oznacza to, że **prawie co piąty bezrobotny w tym roku zamieszkiwał gospodarstwo domowe, w którym dwie lub więcej osób pozostaje bez pracy.** Ponadto z analizy urzędu pracy wynika, że w rejestrach osób bezrobotnych z terenu powiatu krakowskiego występują liczne rodziny wielodzietne, na koniec I półrocza 2015 roku w ewidencji osób bezrobotnych zarejestrowanych było ponad 200 osób posiadających rodziny wielodzietne (od 3 do 7 dzieci do 18 roku życia).
17. Na koniec I półrocza 2015 r. w powiecie krakowskim **udział osób bezrobotnych niepełnosprawnych wśród ogólnej liczby bezrobotnych zarejestrowanych wyniósł 6%** (w roku 2010 r. wskaźnik ten wynosił 3,8%). Najwięcej osób niepełnosprawnych jest z wykształceniem zasadniczym zawodowym - 36%. Prawie połowa osób bezrobotnych niepełnosprawnych, tj. 47%, jest bez pracy powyżej 12 miesięcy.
18. **Dominującą formą pomocy wśród wychowanków opuszczających rodziny zastępcze oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze, jest wsparcie na kontynuowanie nauki** (z tej formy pomocy korzysta 60% wychowanków rodzin zastępczych i 64% wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych). **Zwiększa się odsetek wychowanków korzystających z pomocy finansowej na usamodzielnienie** – z tej formy wsparcia w 2014 r. skorzystało prawie 23% osób opuszczających rodziny zastępcze i 20,5% wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych.
19. Według danych Narodowego Spisu Powszechnego z 2011 r. **w Powiecie Krakowskim osoby niepełnosprawne stanowiły 13% mieszkańców powiatu, co plasuje powiat na 6 miejscu w województwie pod względem odsetka osób niepełnosprawnych. Mieszkańcy niepełnosprawni prawnie, tj. ci, którzy posiadali odpowiednie, aktualne orzeczenie wydane przez organ do tego uprawniony (niezależnie od tego czy wydane do celów rentowych, czy pozarentowych), stanowili 9,73% ludności powiatu. Natomiast osoby niepełnosprawne biologicznie, czyli takie, które nie posiadały orzeczenia, ale odczuwały całkowicie, poważnie lub umiarkowanie ograniczoną zdolność do wykonywania czynności podstawowych dla ich wieku, stanowiły 3,27% ludności powiatu.**
20. Analiza danych Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności wskazuje na **wzrastającą liczbę wydawanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności, przy czym liczba wniosków w sprawie orzeczenia o ustalenie stopnia niepełnosprawności jest prawie 10-krotnie wyższa od liczby wniosków o ustalenie niepełnosprawności.** Można się zatem spodziewać w przyszłości wzrostu liczby osób korzystających z pomocy społecznej. W 2014 r. wśród osób niepełnosprawnych w Powiecie Krakowskim **osoby z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności stanowiły 16,2%, osoby**

¹² Brak danych za 2014 r.

z orzecznym umiarkowanym stopniem niepełnosprawności - 57,4%, a z lekkim – 26,4%.

21. Uzyskanie odpowiedniego zatrudnienia było najczęściej wskazywanym powodem wydania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności (29% wszystkich wniosków w 2014 r.). Prawie co czwarty wnioskodawca (23,5%) ubiegał się o orzeczenie stopnia niepełnosprawności ze względu na korzystanie z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji, w tym m.in. korzystania z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych. Na trzecim miejscu znalazły się wnioski o wydanie kart parkingowych dla osoby niepełnosprawnej lub dla uprawnionej placówki (19% wnioskodawców). Z kolei dla 15% osób ubiegających się o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności najistotniejszym powodem był zasilek pielęgnacyjny.
22. W Powiecie Krakowskim funkcjonuje mała liczba podmiotów ekonomii społecznej. W powiecie znajduje się jeden z sześciu w Małopolsce Zakładów Aktywizacji Zawodowej (ZAZ) będący jednostką organizacyjną Bonifratskiej Fundacji Dobroczynnej (do końca 2013 r Fundacja nosiła nazwę Konwent oo. Bonifratrów pw. Św. Józefa), działa 1 Klub Integracji Społecznej w Zielonkach, nie ma natomiast Centrum Integracji Społecznej (CIS). Na terenie powiatu funkcjonują tylko 2 spółdzielnie socjalne (w całym województwie jest ich 91).

Przedstawione powyżej wnioski z diagnozy sytuacji na rynku pracy w Powiecie Krakowskim, wzbogacone o analizę strategiczną otoczenia w sześciu kluczowych obszarach: politycznym, ekonomicznym, społecznym, technologicznym, środowiskowym i legislacyjnym (Analiza strategiczna PESTEL¹³), pozwoliły na sformułowanie najważniejszych problemów rynku pracy Powiatu Krakowskiego w perspektywie najbliższych pięciu lat, tj. w okresie 2016-2020¹⁴.

V. Problemy rynku pracy w Powiecie Krakowskim

W wyniku prac analitycznych zostały zidentyfikowane następujące problemy rynku pracy, wymagające interwencji w perspektywie najbliższych pięciu lat (2016-2020):

- Utrzymujące się bezrobocie wśród ludzi młodych, w tym osób do 30 roku życia,
- Wysoki odsetek bezrobocia wśród ludzi dojrzałych (powyżej 50 roku życia),
- Duży odsetek długotrwale bezrobotnych – ryzyko wykluczenia społecznego,
- Niski poziom kwalifikacji oraz wykształcenia osób bezrobotnych, w szczególności osób znajdujących się w wieku największej mobilności zawodowej (18-44 lata),
- Niedostosowanie wykształcenia mieszkańców do zapotrzebowania lokalnego rynku pracy,

¹³ Szczegółowa informacja nt. Analizy strategicznej PESTEL znajduje się w dokumencie: Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Krakowskim na lata 2016-2020. Część II – Plan strategiczny; Kraków, Listopad 2015; str.18-22

¹⁴ Z uwzględnieniem zasady UE $n+3$, dotyczącej rozliczania środków pomocowych UE

- Bierność postaw niektórych kategorii (grup) osób bezrobotnych,
- Zjawisko „bezrobocia rodzinnego” prowadzące do ubóstwa i wykluczenia społecznego, w tym bezrobocia wśród rodzin wielodzietnych,
- Znaczny wzrost napływu cudzoziemców (ilość wydawanych oświadczeń i informacji starosty), w tym uchodźców,
- Ukryte bezrobocie mieszkańców wsi,
- Czarna/szara strefa, której konsekwencją jest bezrobocie
- Wypierania ze stanowisk pracy osób o określonym poziomie kwalifikacji, przez osoby o wyższych kompetencjach,
- Niezadowalający poziom przedsiębiorczości mieszkańców powiatu, w tym m.in. przewaga małych, rodzinnych firm, które nie generują nowych miejsc pracy,
- Słabo rozwinięty sektor ekonomii społecznej,
- Niewystarczająca liczba miejsc pracy na terenie powiatu ,
- Słaba integracja i współpraca instytucji związanych z przedsiębiorczością,
- Ograniczona ilość pracodawców współpracujących z publicznymi służbami zatrudnienia,
- Niewystarczające zabezpieczenie potrzeb osób niepełnosprawnych w zakresie aktywizacji zawodowej,
- Słabość organizacji pozarządowych zajmujących się szeroko rozumianą pomocą społeczną na terenie powiatu, w tym aktywizacją zawodową osób pozostających bez pracy (osób biernych zawodowo i osób bezrobotnych),
- Niewystarczający poziom integracji instytucji rynku pracy¹⁵ w działaniach kształtujących wskaźniki zatrudnienia,
- Utrzymanie kompetencji kadr publicznych służb zatrudnienia,
- Niewystarczające standardy lokalowe dla administracji publicznej zajmującej się polityką społeczną w powiecie – Centrum Polityki Społecznej Powiatu.

Zidentyfikowane problemy stały się podstawą analiz wykonawczych, których efektem jest Plan zadań Programu, stanowiący zawartość części VII.

VI. Założenia Programu Promocji Zatrudnienia oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy w Powiecie Krakowskim na lata 2016-2020

Adresaci programu

Program adresowany jest do wszystkich mieszkańców Powiatu Krakowskiego, w szczególności zaś do:

¹⁵ Zgodnie z Art. 6. 1. Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2013, poz. 674 z późn. zm.) do Instytucji rynku pracy zalicza się:

- Publiczne służby zatrudnienia
- Ochotnicze Hufce Pracy
- Agencje zatrudnienia
- Instytucje szkoleniowe
- Instytucje dialogu społecznego
- Instytucje partnerstwa lokalnego

- Osób niepracujących zamieszkałych na terenie Powiatu Krakowskiego oraz ich rodzin/opiekunów,
- Instytucji i organizacji pozarządowych działających na rzecz rynku pracy, aktywizacji zawodowej i społecznej,
- Instytucji rynku pracy,
- Instytucji edukacyjnych i kultury,
- Pracodawców i pracowników,
- Gmin Powiatu Krakowskiego,
- Kadry publicznych służb zatrudnienia.

Realizatorzy i partnerzy Programu

Działania Programu mają charakter interdyscyplinarny i dotyczą wszystkich dziedzin życia. W związku z tym ich realizacja będzie wymagała ścisłej współpracy samorządu (w tym również gmin), jednostek organizacyjnych Powiatu Krakowskiego, organizacji pozarządowych, pracodawców, instytucji edukacyjnych, kultury i rynku pracy oraz innych partnerów społecznych zajmujących się problematyką rynku pracy.

W szczególności w realizację Program będą zaangażowani i włączeni:

- Zarząd Powiatu
- Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego
- Starostwo Powiatowe w Krakowie,
- Powiatowa Rada Zatrudnienia /Rynku Pracy,
- Instytucje edukacyjne z terenu Powiatu Krakowskiego,
- Instytucje rynku pracy,
- Pracodawcy i ich związki i zrzeszenia,
- Instytucje kultury z terenu Powiatu Krakowskiego,
- Instytucje opiekuńczo-wychowawcze z terenu Powiatu Krakowskiego,
- Ośrodki Pomocy Społecznej z terenu Powiatu Krakowskiego,
- Gmina Miejska Kraków,
- Stowarzyszenie Metropolia Krakowska,
- Lokalne Grupy Działania,
- Organizacje pozarządowe działające na rzecz rynku pracy,
- Szkoły i Uczelnie Wyższe,
- Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie,
- Marszałek Województwa Małopolskiego
- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- Wojewoda Małopolski
- Media regionalne i lokalne.

Miejsce realizacji Programu

Program realizowany jest na rzecz mieszkańców Powiatu Krakowskiego w ramach otwartego rynku pracy i zasady swobody przepływu pracowników.

Czas realizacji Programu

Program będzie realizowany od 1 stycznia 2016 roku do 31 grudnia 2020 roku, z uwzględnieniem zasady $n+3$ w przypadku zadań współfinansowanych ze środków UE. Zadania zaplanowane do realizacji Programu będą wdrażane w formie ciągłej.

VII. Priorytety i cele

Strategicznym celem w zakresie promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy w Powiecie Krakowskim w perspektywie najbliższych pięciu lat, tj. w okresie 2016-2020 jest:

Wzrost zatrudnienia przedsiębiorczości oraz aktywności zawodowej mieszkańców Powiatu Krakowskiego

Cel strategiczny jest realizowany przez cele operacyjne, w ramach których wyznaczono działania. Zarówno cele, jak i działania wzajemnie się uzupełniają, wzmacniając tym samym swoje oddziaływanie na rynek pracy w Powiecie Krakowskim.

Układ celów i działań prezentuje poniższa tabela:

Tabela 2 Struktura celów i działań Programu promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy w Powiecie Krakowskim na lata 2016-2020

Cel operacyjny	Mierniki	Działania	Partner/rzy ¹⁶
I. Wspieranie rozwoju kompetencji zawodowych wśród mieszkańców Powiatu	<ul style="list-style-type: none">- Liczba osób podnoszących swoje kwalifikacje poprzez uczestnictwo w szkoleniach, stażach, studiach podyplomowych itd.- Liczba szkoleń organizowanych dla uprawnionych- Liczba pracodawców kierujących pracownikami na różnego rodzaju formy podnoszenia kwalifikacji w ramach Krajowego Funduszu Społecznego- Liczba pracowników podnoszących swoje kwalifikacje w ramach Krajowego Funduszu Społecznego- Liczba usług skierowanych do pracodawców	1. Inwestowanie w rozwój kompetencji pracodawców powiatu krakowskiego między innymi poprzez wsparcie w obszarze diagnozowania potrzeb szkoleniowych pracowników, w tym zwiększenie wykorzystania Krajowego Funduszu Szkoleniowego	<ul style="list-style-type: none">- Powiatowa Rada Rynku Pracy- Instytucje szkoleniowe- Lokalne Grupy Działania- Organizacje pozarządowe- Pracodawcy- Wojewódzki Urząd Pracy- Uczelnie wyższe- Instytucje rynku pracy
		2. Podnoszenie kwalifikacji mieszkańców powiatu, w tym poprzez finansowanie kosztów szkoleń, studiów podyplomowych	<ul style="list-style-type: none">- Powiatowa Rada Rynku Pracy- Instytucje szkoleniowe- Pracodawcy- Uczelnie wyższe- Instytucje rynku pracy
II. Zwiększenie aktywności zawodowej wśród osób bezrobotnych	<ul style="list-style-type: none">- Ilość osób, które podjęły pracę lub inną aktywność zawodową- Liczba osób objętych aktywnymi formami aktywizacji zawodowej- Liczba nowopowstałych podmiotów gospodarczych oraz nowoutworzonych miejsc pracy- Liczba pracodawców współpracujących w zakresie aktywizacji osób bezrobotnych i poszukujących pracy	1. Aktywizacja osób zaliczanych do grup defaworyzowanych na rynku pracy (osoby młode, NEET, 50+, osoby z małymi dziećmi, osoby niepełnosprawne)	<ul style="list-style-type: none">- Gminy Powiatu Krakowskiego- Organizacje pozarządowe- Lokalne Grupy Działania- Pracodawcy
		2. Promocja dostępnych instrumentów wspierających zatrudnienie	<ul style="list-style-type: none">- Gminy Powiatu Krakowskiego- Organizacje pozarządowe- Lokalne Grupy Działania- Pracodawcy- Wojewódzki Urząd Pracy
		3. Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych w wieku mobilności zawodowej	<ul style="list-style-type: none">- Gminy Powiatu Krakowskiego- Organizacje pozarządowe- Lokalne Grupy Działania- Pracodawcy
		4. Rozbudowa narzędzi zapewniających dostęp do usług publicznych pozwalających na powrót na rynek pracy	<ul style="list-style-type: none">- Powiatowa Rada Rynku Pracy- Gminy Powiatu Krakowskiego- Organizacje pozarządowe- Lokalne Grupy Działania- Pracodawcy
		5. Promocja przedsiębiorczości wśród mieszkańców powiatu, wsparcie w zakresie otwierania i prowadzenia działalności gospodarczej	<ul style="list-style-type: none">- Gminy Powiatu Krakowskiego- Organizacje pozarządowe- Lokalne Grupy Działania

¹⁶ Zamieszczona tu lista partnerów nie jest katalogiem zamkniętym. Może być poszerzana o takie podmioty, które są istotne z punktu widzenia efektywności realizowanych zadań.

		oraz wspieranie mobilności i zatrudnienia pracowników na rynku pracy	<ul style="list-style-type: none">– Pracodawcy– Instytucje rynku pracy– Instytucje edukacyjne– Media
		6. Orientacja na współpracę z pracodawcami na rzecz pozyskiwania ofert z otwartego rynku pracy	<ul style="list-style-type: none">– Powiatowa Rada Rynku Pracy– Pracodawcy– Organizacje pozarządowe– Lokalne Grupy Działania– Gminy Powiatu Krakowskiego– Stowarzyszenie Metropolia Krakowska– Gmina Miejska Kraków
		7. Zwiększenie dostępności do usług i instrumentów rynku pracy adekwatnych do potrzeb klientów	<ul style="list-style-type: none">– Gminy Powiatu Krakowskiego– Organizacje pozarządowe– Lokalne Grupy Działania– Instytucje rynku pracy
		8. Zapewnienie adekwatności ilościowej oraz jakościowej obsługi doradczej pracodawców i mieszkańców powiatu	<ul style="list-style-type: none">– Gminy Powiatu Krakowskiego– Wydział Edukacji Starostwa Powiatowego
		9. Zwiększenie poziomu reintegracji zawodowej niepełnosprawnych mieszkańców powiatu	<ul style="list-style-type: none">– Powiatowa Rada Rynku Pracy– Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie– Gminy Powiatu Krakowskiego– Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej– Organizacje pozarządowe– Lokalne Grupy Działania– Pracodawcy
III. Rozwój podmiotów ekonomii społecznej	<ul style="list-style-type: none">– Liczba zawartych partnerstw/porozumień/projektów we współpracy z NGO– Ilość kampanii informacyjnych promujących ekonomie społeczną	1. Aktywizacja organizacji pozarządowych z terenu Powiatu Krakowskiego.	<ul style="list-style-type: none">– Organizacje pozarządowe– Biuro Promocji i Współpracy Starostwa Powiatowego w Krakowie– Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie– Powiatowa Rada Rynku Pracy– Gminy Powiatu Krakowskiego– Lokalne Grupy Działania– Media
		2. Wspieranie inicjatyw zmierzających do powołania podmiotów ekonomii społecznej (np. KIS, CIS, ZAZ, CAZ).	<ul style="list-style-type: none">– Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie– Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej– Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób

			<ul style="list-style-type: none">Niepełnosprawnych– Wojewódzki Urząd Pracy– Małopolski Fundusz Ekonomii Społecznej
		3. Inicjowanie/utworzenie inkubatora dla osób bez pracy.	<ul style="list-style-type: none">– Gminy Powiatu Krakowskiego– Pracodawcy– Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie– Organizacje pozarządowe– Lokalne Grupy Działania– Instytucje rynku pracy
		4. Rozwój przedsiębiorczości społecznej dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.	<ul style="list-style-type: none">– Gminy Powiatu Krakowskiego– Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie– Organizacje pozarządowe– Lokalne Grupy Działania– Małopolski Fundusz Ekonomii Społecznej
IV. Rozwój współpracy i integracji międzysektorowej na rzecz lokalnego rynku pracy	<ul style="list-style-type: none">– Liczba zawartych partnerstw/porozumień/projektów partnerskich– Liczba kampanii informacyjno – promocyjnych nt. rynku pracy– Liczba wykorzystanych usług i instrumentów rynku pracy	1. Inicjowanie/stworzenie centrum informacji i współpracy dla pracodawców	<ul style="list-style-type: none">– Ośrodek Wsparcia dla Organizacji Pozarządowych i Inicjatyw Obywatelskich Powiatu Krakowskiego– Izby Gospodarcze
		2. Kampania informacyjno-promocyjna i medialna oferty urzędu pracy i instrumentów oddziaływania na rynek pracy	<ul style="list-style-type: none">– Biuro Promocji i Współpracy Starostwa Powiatowego w Krakowie– TVP– Radio Kraków– Inne media lokalne
		3. Rozwój współpracy pracodawców z instytucjami rynku pracy	<ul style="list-style-type: none">– Powiatowa Rada Rynku Pracy– Biuro Promocji i Współpracy Starostwa Powiatowego w Krakowie– Gminy Powiatu Krakowskiego– Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej– Organizacje pozarządowe– Lokalne Grupy Działania– Pracodawcy– Instytucje Rynku Pracy
		4. Edukacja pracodawców w zakresie przygotowania ogłoszeń o pracę, pozyskiwania pracowników, polityk antidyskryminacyjnych	<ul style="list-style-type: none">– Powiatowa Rada Rynku Pracy– Instytucje edukacyjne– Instytucje rynku pracy– Izby gospodarcze– Pracodawcy

		5. Współpraca międzyinstytucjonalna w zakresie działań na rzecz beneficjentów pomocy społecznej	<ul style="list-style-type: none">– Powiatowa Rada Rynku Pracy– Gminy Powiatu Krakowskiego– Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej– Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
V. Wzrost potencjału publicznych służb zatrudnienia w Powiecie	<ul style="list-style-type: none">– Ilość specjalistycznych szkoleń dla pracowników publicznych służb zatrudnienia– Liczba nowych/zmodyfikowanych narzędzi i zasobów informacyjnych– Poziom satysfakcji mieszkańców Powiatu korzystających z usług urzędu pracy	1. Podnoszenie poziomu kompetencji zawodowych pracowników publicznych służb zatrudnienia, w tym m.in.: <ul style="list-style-type: none">– Organizowanie szkoleń dla pracowników doskonalących i rozwijających ich kompetencje zawodowe– Wymiana doświadczeń i dobrych praktyk w ramach spotkań i konferencji organizowanych przez partnerów rynku pracy.	<ul style="list-style-type: none">– Powiatowa Rada Rynku Pracy– Krajowe i regionalne instytucje publiczne– Instytucje Rynku Pracy– Uczelnie– Organizacje pozarządowe– Pracodawcy
		2. Podnoszenie poziomu instytucjonalnej obsługi klientów	<ul style="list-style-type: none">– Powiatowa Rada Rynku Pracy– Krajowe i regionalne instytucje publiczne– Uczelnie– Organizacje pozarządowe
		3. Rozwijanie narzędzi i zasobów informacyjnych zwiększających jakość usług świadczonych na rzecz mieszkańca Powiatu	<ul style="list-style-type: none">– Powiatowa Rada Rynku Pracy– Krajowe i regionalne instytucje publiczne– Uczelnie– Organizacje pozarządowe

Harmonogram wdrażania

Cel operacyjny	Działania	2016	2017	2018	2019	2020
I. Wspieranie rozwoju kompetencji zawodowych wśród mieszkańców	1. Inwestowanie w rozwój kompetencji pracodawców powiatu krakowskiego między innymi poprzez wsparcie w obszarze diagnozowania potrzeb szkoleniowych pracowników, w tym zwiększenie wykorzystania Krajowego Funduszu Szkoleniowego					
	2. Podnoszenie kwalifikacji mieszkańców powiatu, w tym poprzez finansowanie kosztów szkoleń, studiów podyplomowych					
II. Zwiększenie aktywności zawodowej wśród osób bezrobotnych	1. Aktywizacja osób zaliczanych do grup defaworyzowanych na rynku pracy (osoby młode, NEET, 50+, osoby z małymi dziećmi, osoby niepełnosprawne)					
	2. Promocja dostępnych instrumentów wspierających zatrudnienie					
	3. Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych w wieku mobilności zawodowej					
	4. Rozbudowa narzędzi zapewniających dostęp do usług publicznych pozwalających na powrót na rynek pracy					
	5. Promocja przedsiębiorczości wśród mieszkańców powiatu, wsparcie w zakresie otwierania i prowadzenia działalności gospodarczej oraz wspieranie mobilności i zatrudnienia pracowników na rynku pracy					
	6. Orientacja na współpracę z pracodawcami na rzecz pozyskiwania ofert z otwartego rynku pracy					
	7. Zwiększenie dostępności do usług i instrumentów rynku pracy adekwatnych do potrzeb klientów					
	8. Zapewnienie adekwatności ilościowej oraz jakościowej obsługi doradczej pracodawców i mieszkańców powiatu					
	9. Zwiększenie poziomu reintegracji zawodowej niepełnosprawnych mieszkańców powiatu					
III. Rozwój podmiotów ekonomii społecznej	1. Aktywizacja organizacji pozarządowych z terenu Powiatu Krakowskiego.					
	2. Wspieranie inicjatyw zmierzających do powołania podmiotów ekonomii społecznej (np. KIS, CIS, ZAZ, CAZ).					
	3. Inicjowanie/utworzenie inkubatora dla osób bez pracy.					
	4. Rozwój przedsiębiorczości społecznej dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.					
IV. Rozwój współpracy i integracji międzysektorowej na rzecz lokalnego rynku pracy	1. Inicjowanie/stworzenie centrum informacji i współpracy dla pracodawców					
	2. Kampania informacyjno-promocyjna i medialna oferty urzędu pracy i instrumentów oddziaływania na rynek pracy					
	3. Rozwój współpracy pracodawców z instytucjami rynku pracy					
	4. Edukacja pracodawców w zakresie przygotowania ogłoszeń o pracę, pozyskiwania pracowników, polityk antidyskryminacyjnych					
	5. Współpraca międzyinstytucjonalna w zakresie działań na rzecz beneficjentów pomocy społecznej					
V. Wzrost potencjału publicznych służb zatrudnienia w Powiecie	1. Podnoszenie poziomu kompetencji zawodowych pracowników publicznych służb zatrudnienia					
	2. Podnoszenie poziomu instytucjonalnej obsługi klientów					
	3. Rozwijanie narzędzi i zasobów informacyjnych zwiększających jakość usług świadczonych na rzecz mieszkańca Powiatu					

VIII. Monitoring i ewaluacja

Wdrażanie Programu

Program jest dokumentem perspektywicznym, którego założeniem jest nakreślenie kierunków działań Powiatu Krakowskiego w obszarze szeroko rozumianej problematyki lokalnego rynku pracy i promocji zatrudnienia. Program realizowany będzie na podstawie Uchwały Rady Powiatu w Krakowie. Za wdrażanie Programu odpowiada Zarząd Powiatu Krakowskiego, za jego faktyczną realizację odpowiada Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego. Realizacja Programu odbywa się zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz dokumentami wewnętrznymi Starostwa Powiatowego w Krakowie (regulaminy, uchwały Zarządu Powiatu, zarządzenia Starosty itp.) oraz szeroko zakrojoną współpracą partnerską z innymi jednostkami, podmiotami i organizacjami wymienionymi w matrycy jako Partnerzy w realizacji poszczególnych zadań. Katalog partnerów nie jest zamknięty, zatem realizacja zadań odbywać się będzie z uwzględnieniem wszystkich możliwych partnerów, gdyż celem nadrzędnym wdrażania jest jak najwyższa skuteczność i efektywność realizacyjna. Wdrażanie Programu odbywać się będzie zgodnie z zasadami planowania budżetowego Powiatu Krakowskiego i funduszy celowych oraz uwzględniać będzie możliwości pozyskiwania źródeł zewnętrznych na ich sfinansowanie.

Monitoring Programu

Monitoring programu będzie miał na celu pomiar postępu i systematyczne kontrolowanie zaplanowanych czynności - sprawdzenie, czy przebiegają one zgodnie z planem, na każdym etapie realizacji programu. Monitorowanie będzie spełniać funkcję wewnętrznej kontroli zadań. Kontrola ta będzie obejmować kontrolę bieżącą, czyli ocenę skuteczności poszczególnych działań oraz sposobu realizacji pracy, jak również kontrolę końcową.

Ocena skuteczności oraz realizacji poszczególnych zadań Programu będzie dokonywana corocznie przez Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego na podstawie zgromadzonej dokumentacji dotyczącej Programu, w formie sprawozdań stanowiących integralną część „Informacji o działalności Urzędu Pracy Powiatu Krakowskiego”. Sprawozdania te będą prezentowane do akceptacji Zarządu Powiatu.

Ewaluacja Programu odbywać się będzie okresowo na podstawie sprawozdań rocznych UPPK. Ewaluacja odbywać się będzie dwukrotnie: cząstkowa po 2017 r. i końcowa w 2020 r. Wyniki ewaluacji wraz z wnioskami i rekomendacjami będą zatwierdzane przez Zarząd Powiatu i przedstawiane do opiniowania Radzie Powiatu Krakowskiego.

IX. Finansowanie Programu

Zadania i cele przedstawione w Powiatowym Programie Promocji Zatrudnienia oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy w Powiecie Krakowskim na lata 2016–2020 będą realizowane przy udziale budżetu JST oraz wszystkich dostępnych źródeł finansowania takich jak:

1. Fundusz Pracy (FP)

W poszczególnych latach wielkość środków Funduszu Pracy na realizację aktywnych programów rynku pracy w Powiecie Krakowskim, uzależniona będzie od wysokości limitów ustalonych przez Ministra właściwego do spraw pracy w oparciu o obowiązujące w danym okresie przepisy, w tym rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie algorytmu ustalania kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie tych zadań. Poza tym Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego będzie ubiegał się o dodatkowe środki uruchamiane z rezerwy Ministra.

2. Europejski Fundusz Społeczny (EFS)

Zadania na rzecz promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy realizowane będą przy wsparciu środków Europejskiego Funduszu Społecznego pozyskanych przez Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego w wyniku opracowanych projektów pozakonkursowych i konkursowych, głównie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 oraz Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020.

3. Krajowy Fundusz Szkoleniowy (KFS)

Środki Krajowego Funduszu Szkoleniowego przeznaczone na finansowanie działań na rzecz kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców. Przyznawane są one corocznie zgodnie z wzorem podziału i priorytetami ustalonymi przez Ministra właściwego do spraw pracy.

4. Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON)

Wysokość środków PFRON, przeznaczonych na realizację przez urząd pracy zadań na rzecz aktywizacji i rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych, ustalana jest każdego roku przez Radę Powiatu Krakowskiego na podstawie zapotrzebowania zgłoszonego przez Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego.

Tabela 3 Finansowanie Programu promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy w Powiecie Krakowskim na lata 2016-2020 (w tys. zł)

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019	2020	ogółem
Budżet ogółem	6100	6600	7100	7100	7100	34000
Budżet JST	100	100	100	100	100	500
Fundusze zewnętrzne (FP, EFS, KFS, PFRON, inne)	6000	6500	7000	7000	7000	33500

X. Spis tabel

Tabela 1 Liczba osób objętych wsparciem w ramach Powiatowego Programu Promocji Zatrudnienia i Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy Powiatu Krakowskiego na lata 2007-2013.....	8
Tabela 2 Struktura celów i działań Programu promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy w Powiecie Krakowskim na lata 2016-2020	18
Tabela 3 Finansowanie Programu promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy w Powiecie Krakowskim na lata 2016-2020 (w tys. zł).....	24